maart 2018

GPM28

GREENPEACE

In actie voor de bedreigde Zuidpool

‘De Zuidelijke IJszee is echt uniek’
Susanne Lockhart (44)

Antarcticabioloog Susanne Lockhart dook samen met Greenpeace-onderzoeker John Hocevar (49) naar de bodem van de Weddellzee. Het beeldmateriaal dat zij verzamelden maakt glashelder waarom hier een zeereservaat van 1,8 miljoen km² moet komen.

Lees verder op *pagina 4 >*

Cover en pagina 2: ©Christian Åslund/Greenpeace

GPM28

TERUG NAAR DE ZUIDPOOL

Bijna 27 jaar geleden werd het continent Antarctica uitgeroepen tot natuurreservaat. Maar de zeeën rond de Zuidpool zijn nog altijd onvoldoende beschermd. Greenpeace duikt naar de bodem van de ijskoude Weddellzee om daar verandering in te brengen.
>

Januari 2018. Het is de warmste tijd van het jaar voor het zuidelijk halfrond. Zelfs nu komt de temperatuur in het Zuidpoolgebied nauwelijks boven het vriespunt. De bemanning van de *Arctic Sunrise* waagt zich alleen in dikke truien en winddichte jassen op het dek. De kleine adéliepinguïns op de bevroren kust kijken onverstoord toe hoe de ijsbreker langsglijdt. Met hun waterdichte verenkleed en dikke speklaag zijn zij goed bestand tegen het klimaat op het koudste en winderigste continent op aarde. Op het schip doen biologen John Hocevar en Susanne Lockhart enthousiast verslag van hun eerste duik naar de zeebodem in de kleine rode Greenpeace-onderzeeër. 'Het was gewoon ongelofelijk. De hele zeebodem is een tapijt van leven, dat had ik echt niet verwacht.'

WERELDPARK ANTARCTICA

Ruim dertig jaar geleden was Greenpeace hier ook. We openden toen 'World Park Antarctica', ons antwoord op de vervuiling en de run op grondstoffen in het gebied. Vijf jaar bivakkeerden vrijwilligers in dit basiskamp en lieten de bewoonde wereld weten wat er speelde in dit verre, onzichtbare gebied. Ze wisten onder meer te voorkomen dat Frankrijk een broedgebied van pinguïns opblies voor de aanleg van een landingsbaan. Na een campagne van zeven jaar waren de leden van het internationale Antarcticaverdrag overtuigd. Het verdrag werd in 1991 uitgebreid met een milieuprotocol dat (vanaf 1998) vijftig jaar lang alle winning van delfstoffen op land verbiedt. Wij blij, pinguïns blij.

Die overwinning betekende niet het einde van onze aandacht voor Antarctica. Want de bescherming in het verdrag geldt voor het land en de ijsplateaus, maar niet voor de omringende oceanen. Daar krioelt het letterlijk van het leven. Naast pinguïns leven er dolfijnen, orka's, bultruggen en grote scholen vissen. Blauwe vinvissen, met hun 30 meter de grootste dieren op aarde, komen in de zomer naar de Zuidpool om zich tegoed te doen aan krill. Deze garnaalachtige schaaldiertjes worden niet veel groter dan een mensenduim, maar vormen de hoeksteen van het ecosysteem. Elk dier in het Zuidpoolgebied voedt zich met krill of met een prooi die krill eet. Een beetje vinvis heeft zo'n 4.000 kilo krill per dag nodig om zijn vetreserves aan te vullen. Niet voor niets werd in 1980 een aparte Zuidpoolzee Commissie (CCAMLR) opgericht, met als belangrijkste doel: de krillstand gezond houden.

OKTOBER 2018 GEBEURT HET

Krill is namelijk een populair doelwit van de commerciële visserij. Ook de opwarming van de zeeën door klimaatverandering bedreigt de krill, vrezen specialisten in de Zuidpoolzee Commissie. Omdat krill zo'n onmisbare schakel is in het ecosysteem, heeft de commissie de vangst van krill (voorlopig) al beperkt. In oktober 2018 besluit ze of de Weddellzee, een gebied 43 keer zo groot als Nederland, beschermd gebied wordt. Deze zee zit niet alleen vol krill, maar is ook de thuisbasis van 300.000 Antarctische stormvogels en een derde van alle keizerpinguïnkuikens kruipt hier uit zijn ei. Met haar 1,8 miljoen km² kan dit het grootste beschermde natuurgebied ter wereld worden.

'De krillvisserij probeert volledige bescherming te voorkomen'

Voorwaarde is wel dat alle leden unaniem voor stemmen en dat kan een probleem worden. Er zijn namelijk landen met grote visserijbelangen in dit gebied die niet zo enthousiast zijn. De vraag naar de schaaldiertjes neemt toe. Ze worden over de hele wereld verwerkt tot voer voor kweekvissen en katten- en hondenbrokken. De meest winstgevende toepassing zijn voedingssupplementen als omega 3-olie. De krillvisserij probeert nu volledige afsluiting van de Weddellzee te voorkomen. 'De sector lijkt vastberaden om te lobbyen tegen bescherming van de zeeën in dit gebied', vertelt Hocevar. 'En ik weet hoe moeilijk het is om oceaanbehoud voor elkaar te krijgen als de rijke en goed georganiseerde visindustrie zich daartegen verzet.' >

ANTARCTICA: OOK EEN BEETJE VAN NEDERLAND?

Wist u dat Antarctica het enige continent ter wereld is dat geen inheemse menselijke bewoners kent? Toch hebben mensen er flink wat sporen achtergelaten. Het gebied is al decennia een geliefde plek voor wetenschappers, militaire tests en commerciële exploratie. Onderzoeksstations produceerden en dumpten hier grote hoeveelheden afval. Bij het Amerikaanse station McMurdo draaide zelfs tien jaar lang een kleine kernreactor. Dankzij het milieuprotocol van 1991 gaan landen inmiddels zorgvuldiger met het gebied om.

Dit protocol hoort bij het Antarcticaverdrag uit 1959 dat het land en de ijsplateaus moet beschermen tegen nucleaire en militaire activiteiten en tegen nieuwe territoriale claims. Ook Nederland is een consultatieve partij in het Antarcticaverdrag en toetredend lid van de Zuidpoolzee Commissie. Ons land doet eigen onderzoek in het gebied, onder meer naar het effect van klimaatverandering op mariene ecosystemen.

©Christian Åslund/Greenpeace

TEKEN DE PETITIE

Ga naar **greenpace.nl/antarctica** en sluit u aan bij de wereldwijde oproep voor een zeereservaat in de Zuidpoolzee. Samen schrijven we geschiedenis voor de Zuidpool.

‘JE WINT ALLEEN ALS JE VOLHOUDT’

Angèle Mann werkt al 10 jaar als fondsenwerver bij Greenpeace Nederland. In die tijd heeft zij gezien wat doorzettingsvermogen kan doen. ‘Ons jarenlange werk voor de Zuidpool is hét voorbeeld van een project waarbij je alleen wint als je volhoudt. De toewijding van onze vaste donateurs is dan onmisbaar. Alleen als we weten hoeveel geld we in de komende periode kunnen uitgeven, kunnen we langetermijnplannen maken.
Extra mooi is het natuurlijk als donateurs besluiten om periodiek te schenken en hun belastingvoordeel daarbij weer ten goede laten komen aan onze campagnes. In sommige gevallen betekent dat bijna een verdubbeling van de donatie, terwijl de schenker onder de streep hetzelfde bedrag kwijt is. Als ik dan de foto’s zie van onze *Arctic Sunrise* bij de Zuidpool, ja, dan denk ik wel: dat hebben onze donateurs toch maar weer goed voor elkaar gekregen.’

Meer weten? Kijk op **greenpeace.nl/schenken**

Onderzoek onder de zeespiegel levert cruciale informatie op.

©Christian Åslund/Greenpeace

De bodem van de Weddellzee is een tapijt van leven.

Krill is een onmisbare schakel in het ecosysteem.

©iStock pilipenkoD

ANALYSEREN TOT OP DE BODEM

Hocevar is naast bioloog ook duikbootbestuurder. Samen met Antarcticaspecialist Lockhart brengt hij het bodemleven in de Weddellzee in kaart. Ze bekijken welke soorten er voorkomen en wat die betekenen voor het totale ecosysteem. De aanwezigheid van koralen en sponzen bijvoorbeeld, geven kleinere dieren schuilmogelijkheden: jonge vissen kunnen hier veilig opgroeien en zich daarna voortplanten. Dat bepaalt weer hoeveel vis er is voor pinguïns, zeehonden en walvissen.

Dit bodemonderzoek is een unieke exercitie. Zelfs een doorgewinterde onderzoeker als Lockhart is niet eerder naar de bodem gedoken. ‘Ik kan niet beschrijven hoeveel het voor me betekent dat ik het bodemleven met eigen ogen kan zien, in zijn natuurlijke omgeving. Een droom die uitkomt.’ Na de laatste duik is haar werk nog niet gedaan. De komende maanden gaat zij hard aan de slag om alle videobeelden te analyseren. Op basis van de aanwezige organismen beoordeelt Lockhart of er sprake is van een ‘kwetsbaar marien ecosysteem’. Dat is een biotoop die moeilijk herstelt als ze eenmaal vernietigd is. Alle bewijsmateriaal dient ze in bij de Zuidpoolzee Commissie, ter ondersteuning van het pleidooi voor een zeereservaat in de Weddellzee.

> ‘Als we het voor elkaar krijgen dan wordt dit gebied het grootste toevluchtsoord ter wereld’

KLIMAATVERANDERING TACKELEN

Zo’n enorm Zuidpoolzeereservaat is zeker geen utopie. De Rosszee werd in 2016 het eerste beschermde natuurgebied in de Antarctische zeeën. Maar aan deze beslissing gingen wel jaren van campagnevoeren en politiek gesteggel vooraf. Lockhart is een groot voorstander van het voorstel om de Weddellzee dezelfde status te geven en zo commerciële visserij te verbieden. ‘Door de zeestromen staat dit gebied in direct contact met al onze andere oceanen. Het is een oceaan die alle oceanen verbindt. Daarom is het zo belangrijk om dit gebied te beschermen.’

Ook Hocevar, die bij Greenpeace al menig campagne heeft gevoerd, is strijdlustig. ‘Als we dit voor elkaar krijgen dan wordt dit gebied het grootste toevluchtsoord voor walvissen, pinguïns, zeevogels, koraal en krill ter wereld.’ Een positief besluit over de Weddellzee kan ook een positieve uitwerking hebben op het beleid van oceanenbescherming waar de Verenigde Naties de komende jaren over onderhandelt. Gaan ze ervoor kiezen om 30 procent van de wereldzeeën te beschermen, zoals wetenschappers aanraden? Hocevar is ervan overtuigd dat met deze campagne het momentum daarvoor groeit. ‘Meer bescherming voor de oceanen helpt ook klimaatverandering te tackelen en de voedselzekerheid voor miljarden mensen te verbeteren. We móeten dit voor elkaar krijgen.’

Kort

Milieunieuws en -tips in een flits

JACKPOT VOOR HET BOS

In Rusland gaat elk jaar zo'n 40 miljoen hectare natuur in vlammen op, met een enorme CO_2-uitstoot als gevolg. Dappere Greenpeace-brandweerteams gaan al jaren met mobiele blusapparaten de branden te lijf. Onze experts trainden honderden vrijwilligers, boswachters en brandweerlieden, maar het blijft vechten tegen de bierkaai. Dankzij € 2,4 miljoen van de Nationale Postcode Loterij kan Greenpeace Rusland de natuurbranden nu structureel bestrijden. Tijdens het Goed Geld Gala in februari maakte de Postcode Loterij ook bekend dat Greenpeace Nederland opnieuw € 2.250.000 krijgt voor haar werk. Enorm bedankt, deelnemers aan de Postcode Loterij!

WINACTIE: BLIJ MET DE BIJ

Liefde voor de natuur ontstaat bij veel kinderen via het vergrootglas. Voor hen is het prachtig geïllustreerde 'Handboek voor bijenfans' een must. Gerard Sonnemans en Jasper de Ruiter nemen deze kleine krachtpatser goed onder de loep en beschrijven het in alle geuren en kleuren. Wist u bijvoorbeeld dat er vrijgezellen, profiteurs en supersociale bijen zijn? En dat de een knaagt of graaft, terwijl de ander metselt of behangt? GPM mag namens Uitgeverij Menuet drie exemplaren weggeven. Het enige wat u daarvoor hoeft te doen, is voor 15 april te mailen naar redactie@greenpeace.nl wie u met dit boek blij wilt maken. Alleen de winnaars ontvangen bericht.

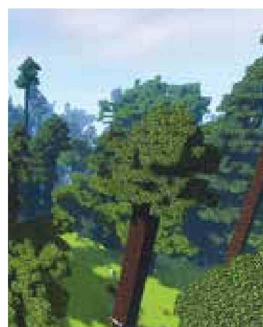

HAALT U AL HET MEESTE UIT UW GIFT?

Geeft u minimaal € 4 per maand, laat dan de voordelen van periodiek schenken niet aan u en Greenpeace voorbijgaan. Met periodiek schenken legt u snel en gemakkelijk uw donatie voor 5 jaar vast en maakt deze daarmee volledig fiscaal aftrekbaar.
Zo krijgt u een mooi bedrag terug. Óf u kunt uw gift aan Greenpeace verhogen zonder dat het u meer kost, zoals donateur Renée Blankenstein deed. Ook komt uw gift voor de volle 100 procent ten goede aan de bescherming van bedreigde natuurgebieden zoals Antarctica. Daarover kunt u meer lezen op pagina 4. Regel het direct via greenpeace.nl/schenken of bel ons op 0800 422 33 44.

MINECRAFT BESCHERMT BIALOWIEZA

Greenpeace heeft de dreigende kap van het Poolse oerbos Bialowieza op een ongebruikelijke manier onder de aandacht gebracht. Op basis van satellietfoto's bouwden we in de game Minecraft met meer dan 50 miljard bouwsteentjes een exacte kopie van het woud. Minecraft is een soort virtuele Lego en heeft wereldwijd 100 miljoen geregistreerde jonge gebruikers. Ons digitale bos droeg vele steentjes bij aan de aandacht voor Bialowieza. Maar milieuwinst is ook dat gamende jongeren voor het eerst kennismaakten met het werk van Greenpeace. Nu bouwen ze nog in Minecraft, maar over een paar jaar bepalen zij hoe de wereld er in het echt uit moet zien.

Jurassic Park in zee

De blauwe vinvis is het grootste dier op aarde en heeft een bijbehorende eetlust. Per keer hapt hij (of zij) 500 ton water uit zee en filtert daar met zijn baleinen 4 ton krill uit, zijn voornaamste voedsel.
De blauwe vinvis is een echte wereldreiziger. In de winter leeft hij in de tropische wateren rond de evenaar en als de Zuidpoolzee ontdooit, trekt hij daarheen om zich vol te eten met krill. Industriële vissersvloten jagen echter ook op deze kleine garnaalachtige diertjes. Hoewel de jacht op blauwe vinvissen sinds 1996 verboden is, is de populatie daar nog steeds niet van hersteld. Wereldwijd leven er nog maar 10.000 tot 25.000 exemplaren. Wat ook niet helpt, is dat de dieren monogaam zijn en maar eens in de drie jaar paren. Voor het voortbestaan van deze dinosauriër van de zee is het daarom cruciaal dat de Zuidpoolzee beschermd gebied wordt.

BESCHERM HET LEEFGEBIED VAN DE BLAUWE VINVIS. SMS NU 'OCEAAN' NAAR 4333 EN DONEER € 3. BEDANKT!

ACHTER DE LENS

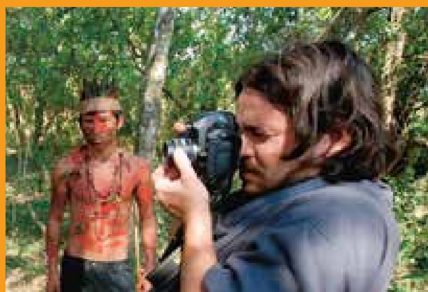
LAND IN BRAND

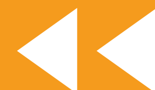

ACHTER DE LENS

25 NOVEMBER 2015, PARÁ, BRAZILIË
Fotograaf Lunaé Parracho is met een team van onderzoekers op veldmissie door de Braziliaanse staten Amazonas, Rondônia, Mato Grosso en Pará. Op basis van data-analyse en satellietbeelden brengt het team kritieke gebieden in het Amazonewoud in kaart, die ze vervolgens ter plaatse controleren en documenteren. De foto op de vorige pagina maakte Lunaé in de staat Pará, vooral bekend vanwege de productie van rubber. De realiteit die hij in het veld vastlegt, is die van sojaproductie en veeteelt in gebieden die onder embargo zijn gesteld, bosbranden in inheemse gebieden en illegale houtkap.

OVER DE FOTOGRAAF
Lunaé Parracho (35) is een onafhankelijke fotograaf en journalist uit Brazilië. Sinds 2011 richt hij zijn lens voornamelijk op conflicten over natuurlijke hulpbronnen en mensenrechtenschendingen in de Amazone. Zijn foto's en verhalen zijn niet alleen in Greenpeace-rapporten terug te vinden, maar ook in internationale media zoals The Guardian, El País, Al Jazeera, National Geographic en The Washington Post.

©Ademir Almeida

PAGINA 10 - 11

ALLE OGEN OP DE AMAZONE

©Tommaso Protti/Greenpeace

Maak kennis met de Karipuna. Een van de inheemse volken die samen met Greenpeace de strijd aangaan voor behoud van het regenwoud. In 2016 ging 37.000 km² Amazonewoud tegen de vlakte; een gebied zo groot als Zwitserland. Bescherming is urgenter dan ooit.
>

Inheemse volken zijn de beste bosbeschermers ter wereld, blijkt keer op keer uit onderzoek. Waar zij formeel landrechten hebben is de biodiversiteit het rijkst en de opgeslagen hoeveelheid CO_2 het grootst. Juist deze intacte bosgebieden moeten we beschermen tegen de criminele bendes die ook hier binnendringen. Voor het project 'Alle ogen op de Amazone', mogelijk gemaakt door de Nationale Postcode Loterij, sloegen Greenpeace, Hivos en negen andere organisaties de handen ineen. In Brazilië, Ecuador en Peru gaan we op negen locaties samenwerken met inheemse volken om de plundering van hun bos te stoppen.

RECHTS GEEFT CARTE BLANCHE

Nieuwe wetten van de rechtse regering geven bedrijven carte blanche in het Braziliaanse Amazonewoud. Dat ondervinden de Karipuna aan den lijve. Sinds 1998 hebben zij zo'n 153.000 hectare bosgebied in eigendom waar ze leven van kleinschalige landbouw, visserij, jacht en van de vruchten van het bos. Maar houtkappers, vissers en grote boeren rukken op. Ze omheinen stukken Karipuna-land en plaatsen een bord: van ons. Eind 2016 was al ruim 1.400 hectare ontbost en het tempo stijgt snel.

Op satellietbeelden is duidelijk te zien hoe een weg zich diep in hun bosgebied vreet. Onze Braziliaanse partnerorganisatie CIMI trok met de Karipuna 7 uur lang door het oerwoud. Ze ontdekten onder meer dat een belangrijke jachtlocatie volledig was gekapt. De Karipuna zijn woedend. 'Waar is de overheid die ons moet beschermen?' roept de 40-jarige Adriano Karipuna. 'We hebben al talloze klachten ingediend, rapporten gestuurd. Niemand doet iets.' Ook FUNAI, de overheidsorganisatie voor inheemse zaken, laat niets van zich horen.

POGING TOT GENOCIDE

Het geweld beperkt zich niet tot het regenwoud. De Karipuna zijn nog maar met 58 mensen, 40 jaar nadat ze 'ontdekt' zijn door de buitenwereld. De houtkapmaffia zou ook de laatste Karipuna het liefst zien verdwijnen. 'Een poging tot genocide', noemt openbaar aanklager Daniel Lobo de aanvallen op de Karipuna en hun grondgebied dan ook. Lobo onderzoekt de doodsbedreigingen die Adriano en zijn gezin ontvingen. Maar de Karipuna zijn strijdbaar - en ze worden daarin gesteund door onze internationale coalitie.

VEILIGHEID VOOROP

Hoe we precies te werk gaan, besluiten we samen met de Karipuna. Hun veiligheid staat voorop. Wij kunnen ze trainen in het gebruik van (satelliet)waarschuwingssystemen. Of hoe ze met smartphones veilig - en juridisch houdbaar – bewijsmateriaal in het bos kunnen verzamelen. Daarmee kunnen we uitzoeken wie achter de illegale kap en landjepik zitten. Wat 'Alle ogen op de Amazone' kan doen is, kortom, de misdaden tegen de Karipuna en hun bos in de schijnwerpers zetten en handhaving van hun landrechten afdwingen. Ongetwijfeld hebben we uw hulp daarbij nodig. Als u daarvoor een oproep in uw mailbox vindt, doet u dan mee?

Rewind // Forward

Schone energie | Sterke bossen | Levende oceanen | Duurzame landbouw

Wat wilde Greenpeace bereiken en is dat gelukt? Waarvoor komen we binnenkort in actie? Dit keer wint Roundup de ronde maar niet het gevecht, drijft statiegeld op plastic de supermarkten in het nauw en onthullen we misstanden, mogelijk gemaakt door wetten en regels.
>

PLASTIC OP ZIJN RETOUR?

Niemand kan er meer omheen: plastic veroorzaakt een probleem dat nú moet worden aangepakt. Dat is ook te merken aan de krampachtige reacties van bedrijven die veel wegwerpplastic produceren. Zoals Coca-Cola met zijn 128 miljard plastic flessen per jaar. In januari presenteerde de frisdrankgigant trots zijn nieuwe duurzaamheidsbeleid. De groene beloftes spetteren je om de oren, maar helaas: concrete maatregelen om minder wegwerpplastic te produceren, staan er niet in. In Schotland behaalden we wel een bescheiden overwinning. Onder druk van Greenpeace, haar supporters en andere bezorgde organisaties sprak Coca-Cola zich daar uit voor de invoering van statiegeld.

In Nederland verzet het bedrijf zich daar nog steeds hevig tegen statiegeld, ondanks dat het het plasticprobleem kan helpen oplossen. Statiegeld vermindert de hoeveelheid blikjes en flesjes in de natuur tot wel 90 procent! Ook supermarkten spelen een belangrijke rol bij de invoering van zo'n systeem. Daarom vroegen we 22 Nederlandse supermarkten: 'Zijn jullie voor of tegen de uitbreiding van statiegeld naar kleine flesjes en blikjes?' Als eerste sprak Ekoplaza zich uit voor statiegeld. Aldi en Lidl stellen zich neutraal op. Maar de meerderheid is en blijft, via brancheorganisatie CBL, een fervent tegenstander – met Albert Heijn voorop. De gezamenlijke supers doen er alles aan om politici tegen te laten stemmen in het statiegelddebat van 15 maart. Hoe dat afliep en wat Greenpeace nu van plan is, leest u in de online editie van GPM28, greenpeace.nl/gpm.

▶▶

ROUNDUP WINT RONDE

Heel soms zakt de moed je even in de schoenen. Zoals eind 2017, toen de Europese Commissie besloot dat Roundup nog eens vijf jaar op de Europese akkers gebruikt mag worden. Kort daarvoor had ze ons Europese burgerinitiatief tegen het onkruidgif naast zich neergelegd. Nu negeerde de commissie ook de overweldigende bewijslast dat Roundup ons drinkwater vervuilt en waarschijnlijk kankerverwekkend is voor mensen.
Gelukkig kwam er politieke tegengas: het Europees Parlement stelt een speciale commissie in die de goedkeuringsprocedure voor pesticiden binnen de EU gaat onderzoeken. Ook landen zelf luisteren niet langer naar de lobby van Monsanto. België heeft al een verbod op glyfosaatgebruik voor particulieren. Italië, Oostenrijk en Frankrijk koersen zelfs aan op een volledige glyfosaatexit.
In Nederland presenteerde minister Schouten onlangs haar Nationale Bijenstrategie, een halfslachtige poging om de alarmerende bijensterfte terug te dringen. Dat gaat natuurlijk niet lukken zolang er nog vele duizenden kilo's gif, zoals neonicotinoïden en Roundup, over onze akkers wordt gespoten. Greenpeace blijft daarom aandringen op ecologische oplossingen en innovatie in de landbouwsector. Dat is goed voor de bijen, voor onze gezondheid én voor de biodiversiteit.

◀◀

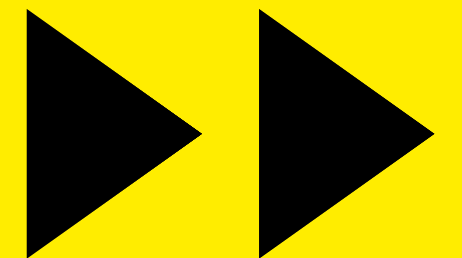
BEDRIJVEN AAN BANDEN

Volkswagen krijgt in de VS miljardenboetes vanwege het dieselschandaal, maar blijft in Europa onbestraft. Papiergigant Resolute Forest Products misbruikt wetgeving om zijn critici monddood te maken. Grondstoffenproducent Glencore vervuilt straffeloos het milieu en zet regeringsleiders juridisch onder druk. Drie voorbeelden uit de twintig zaken die Greenpeace onderzocht en analyseerde in het rapport 'Justice for People and Planet'. U leest hierin hoe bedrijven het ondernemingsrecht, belastingstelsels en investeringsverdragen voor eigen gewin misbruiken - ongeacht gevolgen als klimaatverandering, ontbossing, vervuiling en mensenrechtenschendingen.
Met deze bewijslast én structurele oplossingen gaat Greenpeace de strijd op politiek niveau nog harder aan. We eisen niet alleen aanpassing van wetten en regels, maar ook aansprakelijkheid voor de bedrijven die deze misstanden op hun geweten hebben. Een goed voorbeeld geven zeven grote steden in de VS, waaronder New York die Shell aanklaagt voor het versterken van klimaatverandering. Ook het Franse wetsvoorstel dat multinationals verplicht om milieu- en mensenrechtenschendingen in hun ketens te voorkomen, verdient navolging.
Ons rapport vindt u op greenpeace.nl/gpm28/rwfw.

▶▶

ALTIJD UP TO DATE

Ontvang het laatste nieuws en kom samen met ons in actie. Dat kan heel gemakkelijk met de maandelijkse nieuwsbrief. Meld u aan op: greenpeace.nl/nieuwsbrief

DE JEUGD VAN TEGENWOORDIG: ‘IK DENK GEWOON AAN MEZELF’

De Verenigde Staten aanklagen omdat ze klimaatverandering versnellen? Een kleine groep jongeren doet het gewoon. Jamie Margolin is een van de aanklagers in de zaak Youth vs. Government: ‘Mijn toekomst hangt aan een zijden draadje. De planeet redden? Ik denk gewoon aan mezelf.’
>

Ze is pas 16 jaar oud, maar Jamie Margolin loopt voorop in de beweging voor milieubescherming en verdediging van de mensenrechten. Of het nu gaat om lobbyen bij bedrijven of het organiseren van scholierenacties, Jamie doet het allemaal. Vorig jaar sloot ze zich aan bij de baanbrekende zaak voor het recht op een gezond klimaat voor toekomstige generaties.

JE REGERING AANKLAGEN IS EEN GEDURFD PLAN. WAAROM WILDE JE DAARAAN MEEDOEN?
‘In de grondwet staat dat we allemaal het recht hebben op leven, vrijheid en het nastreven van geluk. Maar je kunt geen geluk nastreven als je planeet niet leefbaar is. Bij mij op school hoor ik activisten vaak roepen “Red het milieu, red de aarde!” De realiteit is dat de aarde al meerdere malen grote veranderingen heeft doorgemaakt en nog steeds bestaat. Ook als we een nucleaire winter meemaken, alle fossiele brandstoffen opbranden en elke boom kappen, overleeft de aarde het wel. Maar wij niet.’

WAT EISEN JULLIE PRECIES?
‘Volgens wetenschappers moeten we tegen het eind van deze eeuw de hoeveelheid kooldioxide in de atmosfeer beperken tot wel 350 parts per million (ppm). We zitten nu al op 410 ppm. Hoe langer we wachten, hoe moeilijker en duurder het wordt om gevaarlijke opwarming te voorkomen. Wij willen dat de ppm elk jaar met 10 procent omlaag gaat. Hoe precies, dat leggen we tot op de letter uit, zodat er geen enkel excuus is om ons af te schrijven als een stel activisten die maar wat roepen.’

JONGEREN MAKEN ZICH VOLGENS DIVERSE STUDIES MEER ZORGEN OVER KLIMAATVERANDERING DAN OUDEREN. WAAROM?
‘Ik zit op de middelbare school en daar wordt elke scholier continu gevraagd om plannen te maken voor de toekomst: “Wat wil je later worden? Welke vakken kies je? Naar welke universiteit ga je?” Het lastige is dat wij onze toekomst niet kunnen plannen. Wij hebben geen enkele grip op de natuurrampen en klimaatchaos waarmee we geconfronteerd worden. Mijn regering kent de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering al jaren, toch verergert ze die alleen maar, zeker sinds de komst van president Trump. Klimaatverandering wordt nu gewoon ontkend. De beruchte uitspraak van Trump dat klimaatverandering een hoax is, doet echt pijn.’

ALS JULLIE DEZE ZAAK WINNEN, ZIJN DE JURIDISCHE EN POLITIEKE GEVOLGEN ENORM. WAT ZOU HET VOOR JOU PERSOONLIJK BETEKENEN?
‘Het klinkt nogal melodramatisch, maar het zou betekenen dat mijn bestaansrecht eindelijk erkend wordt. We hebben het recht om ons geen zorgen te hoeven maken over orkanen of bosbranden die onze huizen vernietigen en of de lucht die we inademen wel of niet dodelijk is. Het winnen van deze rechtszaak is de eerste stap naar een betere toekomst.’

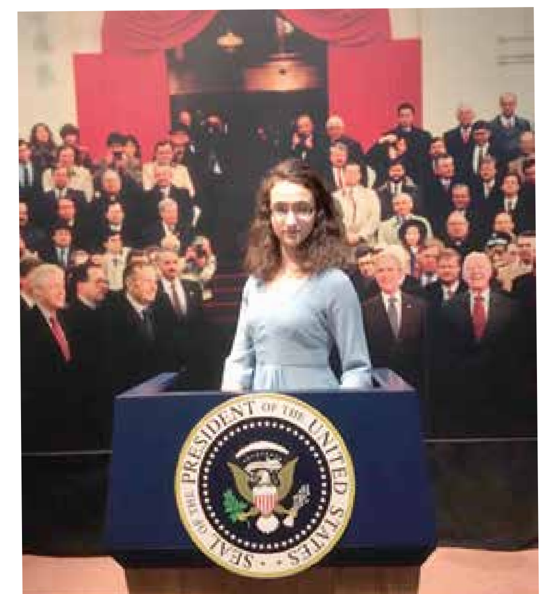
VORIG JAAR ZIJN HELE EILANDEN IN PUIN GELEGD EN DE BOSBRANDEN KWAMEN GEVAARLIJK DICHT BIJ JOUW HUIS. HOE GING JE DAARMEE OM?
‘Ik vond het doodeng. Dat ademen pijn doet en je geen hand voor ogen kunt zien, is afschuwelijk. Het is niet eerlijk tegenover mijn generatie én de slachtoffers zoals in Puerto Rico, om de oorzaak van al dat natuurgeweld niet te erkennen. Iedereen weet inmiddels dat klimaatverandering orkanen versterkt en de bossen uitdroogt.’

JE ZIT OP DE MIDDELBARE SCHOOL. BENT AANKLAGER IN DEZE RECHTSZAAK EN HEBT JE EIGEN ORGANISATIE. HOE MAAK JE TIJD VOOR ALLES?
‘Ik sta ’s ochtends om half zes op om mijn huiswerk te maken. In de pauzes en na schooltijd ben ik alleen maar aan het bellen of ga ik naar afspraken en bijeenkomsten. Met mijn organisatie Zero Hour werken we aan een positieve revolutie en dat geeft me enorm veel energie. Overal slaan middelbare scholieren alarm en presenteren concrete oplossingen aan onze vertegenwoordigers. Dat moet iedereen toch laten inzien hoe urgent de klimaatcrisis is.’

WORD JIJ, ALS JONGERE MET EEN VOLWASSEN BOODSCHAP, WELEENS ONDERSCHAT?
‘Ik ben jong, een meisje en ook nog latina. Dat zijn geen pre’s. Bij een hoorzitting met olielobbyisten die klimaatverandering bagatelliseerden als non-issue, werd me dat nog eens zeer duidelijk gemaakt. Na afloop werd ik voortdurend “lieverd” genoemd en kreeg ik neerbuigende klopjes op mijn schouders. Het feit dat ik een jong, getint meisje ben, betekende voor hen dat ik geen gelijke behandeling waard was.’

WAT ZOU JE ZEGGEN TEGEN MENSEN DIE OOK IETS WILLEN DOEN, MAAR NIET WETEN WAAR ZE MOETEN BEGINNEN?
‘De beste manier is om je aan te sluiten bij een organisatie. Ik begon door een lokale organisatie te googelen, ging naar een evenement waarbij ik achterin de zaal zat zonder veel te zeggen... En nu ben ik hier! Samenwerken aan hetzelfde doel is niet alleen gemakkelijker, maar geeft ook nog eens een heel goed gevoel.’

Wilt u ook in actie komen voor een schone, groene toekomst? Greenpeace zoekt vrijwilligers! Kijk op greenwire.nl voor meer informatie.

Jamie Margolin: jong, vrouw, latina, revolutionair.

GREENPEACE IS OOK VAN MIJ

De aarde is ook van mij

Vrijwilligerswerk levert soms meer op dan je zou verwachten. Zes jaar geleden, tijdens haar eerste actietraining, ontmoette Elkie Both (34) de doorgewinterde vrijwilliger Edwin van Beveren (39). 'Een beter milieu begint bij jezelf', vond Elkie. Daarom meldde ze zich bij Greenpeace: echte actievoerders met stoere schepen. 'Het voelde als thuiskomen', vertelt ze. 'Samen met andere vrijwilligers op Lowlands handtekeningen verzamelen tegen Shells Noordpoolplannen, voorlichtingen geven op scholen, wachtlopen en klussen op de schepen... Het was precies wat ik wilde.' Tijdens dat werk sloeg de vonk over tussen Elkie en Edwin. 'Drie-en-een-halve maand geleden zijn we getrouwd', zegt Edwin lachend. 'Greenpeace heeft ons leven echt veranderd. We hebben hier niet alleen elkaar gevonden, maar ook veel vrienden gemaakt. Mensen die net als wij voor een betere toekomst vechten en dat graag samen met Greenpeace doen.'

Ook vrijwilliger worden? Kijk op greenwire.nl.

©Céline Brouwer/Greenpeace

©Joris van Gennip/Greenpeace

SCHIER JE WEG
16 FEBRUARI, SCHIERMONNIKOOG

Hangend aan het boorplatform van het Britse Hansa Hydrocarbons protesteerden onze actievoerders tegen gasboringen in de kwetsbare zee-natuur bij Schiermonnikoog. Eerdere plannen voor gasboringen bij 'Schier' gingen niet door, na hevige weerstand van eilanders, lokaal bestuur en milieu-organisaties. En toen, terwijl Groningen beefde en Nederland zich klaarmaakte voor een gasloze toekomst, kwam daar plotsklaps de aankondiging voor de proefboring. Vier Greenpeace-klimmers brachten in hangende tentjes de nacht op het platform door om de proefboringen naar aardgas te verhinderen. De actie werd na twee dagen door de politie beëindigd maar ons gewonnen geven doen we niet. 'Als we niets doen worden er binnenkort miljarden kubieke meters aardgas opgepompt', zegt campagneleider Faiza Oulahsen, vanaf het Greenpeace-zeilschip *Beluga II*. 'Deze actie is over, maar de strijd tegen nieuwe fossiele projecten gaat onverminderd door.' Teken nu de petitie op greenpeace.nl/vangaslos en vraag minister Wiebes om de gasboringen te stoppen.

COLOFON

© MAART 2018
Stichting Greenpeace Nederland

GPM verschijnt 3 keer per jaar gedrukt en digitaal. De online versie kunt u lezen op gpmagazine.nl. U kunt zich abonneren op ons online magazine via mygreenpeace.nl.

ISSN: 0166-4506

GPM is gedrukt op 100 procent hergebruikt en chloorvrij gebleekt papier.

Postadres: Postbus 3946, 1001 AS Amsterdam
Bezoekadres: NDSM-Plein 32, 1033 WB, Amsterdam
Voor administratieve vragen: Servicedesk: 0800 422 33 44 (gratis) of greenpeace.nl/contact

Rekeningnummer: NL89 TRIO 0338 8885 00

Opmerkingen en suggesties over de inhoud van **GPM** kunt u sturen naar redactie@greenpeace.nl.

Hoofdredactie: Rita Borghardt
Eindredactie: Jacqueline Schuiling
Redactie: Rita Borghardt, Hiekelien van den Herik, Hester Leverstein
Art direction en ontwerp: Samantha van der Werff
Drukwerkcoördinatie: Yuri Gunther Moor

Voor blinden en slechtzienden is een speciale digitale of gesproken versie van **GPM** beschikbaar via Dedicon (0486 486 486 of info@dedicon.nl)

Volg Greenpeace op **greenpeace.nl.**
Twitter: **@GreenpeaceNL**
Facebook: **Greenpeace Nederland**
Instagram: **@greenpeacenl**
Meld u aan voor onze actiemails via **greenpeace.nl/ikdoemee.**

GPJONG
VOOR DE HELDEN VAN NU

OP DE BODEM VAN DE ZUIDPOOLZEE

Welke dieren kunnen diep onder het ijs van de Zuidpoolzee leven? Met de Arctic Sunrise voeren we naar Antarctica om dat uit te zoeken.

Onderzoekers John en Susanne doken met de Greenpeace-duikboot het ijskoude water in. Daar ontdekten ze deze bijzondere wezens. Welk dier hoort bij welke foto?

A ANTARCTISCHE SLANGSTER
Hint: Dit dier is familie van de zeester. Zijn lange armen breken makkelijk af, maar groeien daarna ook weer aan.

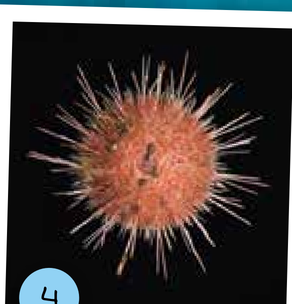
B GLASSPONS
Hint: Deze bodemdieren zijn vaak bleek van kleur. Hoe oud ze kunnen worden, weten we niet precies. Sommige wetenschappers denken wel duizenden jaren.

C ANTARCTISCHE ZEE-EGEL
Hint: Met een hard stekelig pantser beschermt de zee-egel zich tegen vijanden. De stekels gebruikt hij ook om over de zeebodem te lopen.

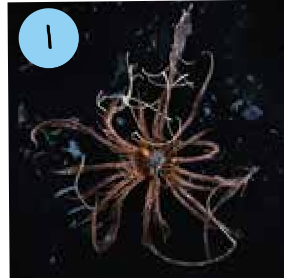
Kijk John!

Zie je de zee-egel?

Mooi!

.....

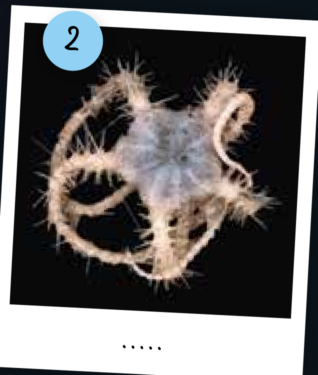
.....

D ZACHT KOUDWATERKORAAL
Hint: In dit sliertige 'bos' kan een jonge vis zich verstoppen. Wist je dat koraal geen plant is, maar een verzameling kleine diertjes?

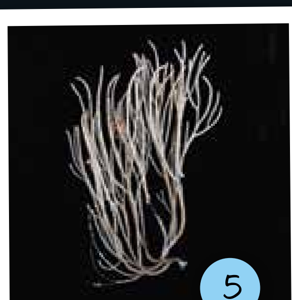
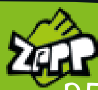

.....

E ANTARCTISCHE HAARSTER
Hint: Haarsterren worden ook wel veersterren genoemd. Ze eten plankton, dat ze met hun armen uit het water filteren.

.....

.....

ZAPP CHECKPOINT: WIE IS DE BESTE ACTIEVOERDER?
Wie kunnen beter actievoeren, de jongens of de meisjes van het Checkpoint-testteam? Kijk de uitzending van 3 maart terug via gpmagazine.nl/checkpoint.

GREENPEACE

Antwoord: A2 - B3 - C4 - D5 - E1